

Unghvár, július 23.
1864.

FELVIDÉK.

Második évi folyam
30. szám.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

S

az ungh- és zemplénmegyei gazdasági egyletek, az ungh-szerednyei borászati társulat,
és az unghmegyei takarékpénztár

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden Szombaton
Előfizetési ára: Egy évre 6 for.
Fél „ 3 „
Hirdetések jutányosan közöltetnek.

Felolós szerkesztő s kiadó tulajdonos
Bánóczy Ferencz.

Szerkesztő és kiadó hivatal, hová a kéziratok és
előfizetési pénzek küldendők, kis-híd utca
Özvegyi ház első emelet.

Előfizetési felhívás.

Lapunkra előfizetéseket folyvást elfogadunk és pedig

**juliusztól — december végeig
3 forintjával.**

Teljes számu példányokkal júliustól kezdve folyvást szolgálhatunk.

**A felső-magyarországi szintársulat
állandósításáról s a vidéki színészet
nyugdíj-intézetéről.**

(folytatás.)

Ha a mult számban előterjesztett három pont teljesedése ment, akkor a következő javaslatok is elfogadhatók, mint amelyek szerint lehetne mielőbb a nyugdíj-intézetet megalapítani.

Szabályok:

1) Minden vidéki színész hozzá járulhat ezen nyugdíjintézethez.

2) A kezdeményezés napján, — mi nehány hóval előre tudatandó tartozik minden e nyugdíjintézethez járuló színész, a hány évet már a színészetnél eltöltött, ugyan annyi oszt. ért. forintot a nyugdíjintézeti tőke alapítására befizetni. Ez összeg és a hazában begyűlendő adakozások rögtön kamatoztassanak. Hogy miért fizessen minden színész 1 o. é. frtot a kezdeményezés napján? — egyszerűen megfejtém; vannak a vidéki színészetnél sokan kik már 30—40 sőt több évet is szolgálnak a nemzeti ügynek, de meg vannak elaggodtak is, kik hogy még is becsülettel élhessenek és az éhenhalástól megmentessenek, társaságtól — társasághoz járnak — és a színészek itt is — ott is összeszednek aláírás utján az ilyen aggodnak pár forintosokát, ahol hogy telik s így becsájítják kolduló vándor utjára a nemzet elaggott napszámását, tudja ezt az összes vidéki színészet, de még a pesti nemzeti színház is — hogy ez így van — mert az ilyenek ott is megszoktak fordulni. Az ilyenek és azon veteránok kik még birván magokat, folytonosan működnek, nem igen számíthatnak nyugdíjra, de ily módoni segédelenre igen is, mert hiszem hogy legalább öt év eltelté után, már oly helyzetbe jöhet a nyugdíjintézet, hogy egy két elaggottat már fog segélyezhetni, miután ők legtöbbször járulnak az alapításhoz.

3) A tőke folytonos gyarapításához fizet-
het még azonkívül minden egyén fokozat szeri-
nt havonként, elsőrendű nyugdíjra számuító 3
— másodrendű 2 — és harmadrendű 1 o. é. fo-
rintot, — büntetés pénzeket sat. továbbá szoli-
tassék fel a pártfogásra a nemzeti színház, —
annál is inkább, mert midőn a nemzeti színházi
nyugdíjintézet alapítatott — a vidéki színésztárs-
aságok mind a legnagyobb lelkesültséggel és
buzgalommal járultak hozzá, és örömmel vitték
filléreiket a haza nemzetiségének szent oltárára.

4) Állitassék fel nyugdíjintézeti iroda —
szerkesztessék egy felső-magyarországi nyug-
díjintézeti lap is Kassán, az anya színháznál —
melyen egyszerűen a napi színlap is megje-
lenhetik — ezen lap oly irányu legyen hogy azt

mindenki érdeklél olvashassa — és a vidéki
színészetet tanítva, újra virágzásra hozhassa.

E lap jövedelme is a nyugdíjint. alaptőké-
jéhez jönne — Lám már azon irodában is hány
éltebb és kézzelbe gyény nyerhet alkalmazást
egy uttal a színházon is működhetvén, s az anya-
színház azon kedvező helyzetbe tétetnék, misze-
rint kis dráma és vígjátéki személyzetet, még
nyáron is — az az állandóan tarthatna.

A kassai-anya színház tartson — az az
csak pártfogoljon még két rendes kisebb fiok
társaságot hogy a vidék ne csak nyáron hanem
mikor leginkább szükséges télen is élvezhessen
jó előadásokat. Ezen társulatok tagjai mind kö-
telesek nyugdíjintézeti és illetőleg anyaszínhá-
zi tagok lenni — azok vezetői ne legyenek fel-
jogosítva olyanokat befogadni — kik nem tag-
jai az intézetnek, így aztán nem is lenne kény-
telen a kassai társaság összes személyzete nyá-
ron által oly nagy utakat tenni — mi roppant
költséggel jár — csupán az operát lehetne akkor
egyik vagy másik fioktársasághoz küldeni

A három társaság személyzetét teszem 160
180 egyénre zenével és szolgálati személyzettel
200-ra, már e kétszáz egyén szép öszveggel biz-
tosíthatja magát, s hozzájárulván a haza is, ké-
pes lesz 10—15 év elteltével már nyugdíjazni.

(Folyt. köv.)

BERZSENYI KÁROLY.

A szegény-ügy honunkban.

(Edinburgba, K. . A . . nak.)

I.

Meg lévén győződve, hogy ön, ki, bár távol
élve a szeretett hazától, egyike az okszerű honi
haladást pártolóknak, nem fogja jelen igénytelen
soraimat, melyek általam fölszólítására gyöngö tollal
bár, de buzgón használni kívánó szívből iratnak
megvetni; tollat fogok, hogy közöljem önnek honi
szegényápolási rendszerünket illető szerény nézete-
imet.

Sokan megütközének malapropos fölszólalá-
son; egész ország figyelmét a külföldi politikai bo-
nyodalmak s a belváladások veszik igénybe: ily fon-
tos világügyi fejlemények közepett ki hallgatna a
pedáns firkonezra, ki nem röstelli tentájt egy kol-
dus ügyet tárgyalva ezekre pazarolni? De ön tud-
ván azt, hogy ha egy bevégtett képet akarunk ké-
szíteni, annak nemesek alapvonásait, de nuanceait
is föl kell tennünk, nem fogja nézeteimet korszerű-
lennék tartani.

Ön ösmeri korunk törekvéseit, melyet az ön-
tudalomra jutott jogéretet a mindent meggyőző szel-
lem ezéljaul tüze ki. Elméjét foglalkodtatja azon
mindenekfölötti első, óriási eszme, melynek létesíté-
sén a primitív patriarchal kortól le századunkig
annyian s annyit dolgoznak; mely a nagy világ
külömböző mozzanatinak időről időre rúgója volt.
Ön nem fordul el indifferens arezezal, midőn a
majdnem oldhatlannak látszó problémáról, a köz-
jólétéről hall szólni.

A közjólét a magánjólét összege; a magánjólét
eszméje pedig azon talán kizárólag egyetlen,
mely mindeniben harezosára, ellenségére senkiben
sem talál. E pontban mindenki egyet ért; mindenki
viv, küzd érte s csak az ahoz vezető út és mód
az, melyen a vélemények meghasonlanak. Így tör-
ténik, hogy minden egyes saját javán igyekezőn,

nem ritkán s talán öntudatlanul harezosa, előmoz-
dítója lesz a közjólétnek.

Azonban a közjólét öntudatos harezosaira tér-
ve, tudva van ön előtt, hogy ezek a közjólétet esz-
közlendők, főleg két külön nézpontból indulnak ki.
Vannak — a materialismu-barátai — kik kizárólag az
anyagban vélik azt föltalálhatni; a jólétre a vagyon,
gazdagságot téve első föltételül; míg mások a szel-
lemitől várva mindent, a kebel tisztaságát, az er-
kölesöt hiszik azon pontnak, melyből kiindulva a
nagy czél legbiztosabban elérhető.

En, mint ön tudja, egyik elvnek sem vagyok
kizárólagos párthive: a kettő együtt egyesítve le-
szen csupán egész; egymásból folyva s egymásra
visszahatva képezik a kört, melynek minden kis
pontja, föltétele az egész lételének.

Az anyag: vagyon, gazdagság nevezetesen azon
tényező, mely a kebel tisztaságát, az erkölcsöt elő-
szőr oltalmazza a szükség rontó-befolyása előtt,
másfelől pedig képességet ad a szellemi, erkölcsi erő
nevelésére. Míg más oldalról a magas erkölcsiség a
hasznos és nemes utat kijelölő iránytű, melyen a
profán anyagnak előbb-előbb haladni kell.

Mindakettő tehát: anyag, erkölcs első föltéte-
lül tekinthető; ha valamely nemzet körében egyik
vagy másik gyöngülni kezd, ott beállt a hanyat-
lás kora. Ez állításon nem foghatja kétségbe vonni,
ha visszaemlékezik Romára az utolsó caesarok
korában; XIV. Lajos francia királyra, midőn Col-
bert által behozott mercantilrendszer tagadhatlan
befolytával — erény, hit haldoklásnak indulva, he-
lyüket álzás foglalta el; vagy ha észleli a regnesség
idejét, melyet Fülöp orleansi herczeg világhírű es-
télyei oly híven jellemeznek, s tekintetbe veszi a
reája következett szivrázkodató eseményeket, me-
lyekben a megsérte természetnyilvánítá méltó ha-
ragját. — És nem fogja kétségbe vonni másfelől, ha
egy tekintetet vet Orosz-országra, hol a kicsinyke-
dő kormány zsarolásának gyásos következményei a
köznyomorban oly sötéten nyilvánultak.

Engedelmet a hosszas bevezetésért! nem mel-
lőzhetem azt, szükségem volt az ott kifejtett két
sarkigazságra, hogy a honi szegény-ügyben elő-
hozandó nézeteimet némileg igazolhassam. Most pe-
dig közvetlenül a tárgyhoz szólva, elmondom kiket
tartok én szegényeknek? kikből kellene állni, és
kikből áll positive a szegény-osztály? Hány osztály-
ba lehet azokat általában és különösen osztani? s
végre mik a szegénység leggyakoribb okai?

Nem hiszem, hogy egyszer másszor ne lett volna
önnek alkalma egyéneket látni, az emberek azon
osztályából, melynek tagjai megtört, görnyedt alak-
jaikkal, halvány arczaikon a nyomor bélyegével
majd mindenhol találhatók; hogy ne nyujtotta volna
kezét az alamizna fillérivel a lények felé, kiknek
zilált vonásaik néma s mégis oly sokatmondó-
lag beszélnek az inségről, melyet a sors, talán ön-
hibájokon kívül mért reájok. En naponként látom
öket s olykor olykor elmélkedve kissé helyzetök
fölött, megvallom, nem ritkán valék azon ponton,
hogy a socialisták és kommunisták ezt illető sötét
rajzaiknak hitelt adjak.

Mennél többet elmélkedem az ügy fölött, annál
figyelem-érdemlőbbnek tűnt az előttem föl; biz-
tosságra vágyó lelkeket azonban, mely önálló néze-
tekre vergődni ösztönöz, nem elégité ki a socialisták
nyilván egyoldalú nézete s az eddig magam által
tett fölületes lítés, — mert nem nevezhetem azt
tapasztalásnak. Óhajtottam ez ügyet illetőleg szilárd
alapon, meggyőződésen alapuló véleményt szerezni,
azért figyelmesebben kezdtem észlelni ez osztály sör-
sít, helyzetét és jellemét.

A tapasztalás rideg kedélyű vén tanár, vele az illusio rajongása nem fér meg egy fődél alatt; gyakran kiméletlenül rántja le a tárgyak leplét, melyvel a könnyen megvesztegethető szív vonja be azokat.

Én egy sajnálandó népet hittem találni, mely meghajtva fejét a mostoha sors előtt, epedve várja az időt, midőn a nemzet megszánva védtelenségét, jobb körülmények közé emelendi; és találtam egy csak kétharmadrészben sajnálandót, melynek helyzete nem oly végnélkül sötét ugyan, mint sokan föltüntetni akarnák, de melynek illetőn helyzete több nemzetgazdászai, vallási és morális tekintetből föltövesztélyes az állami jólétre nézve.

(Folyt. köv.)

Kassai levelek.

III.

Kassa július 20. 1864.

Mint a hegyi forrás zajtalan habjai folytak le utolsó közlésünk óta napjaink. A tevékenység mint a fáradt vándor, pihenni látszik. Igaz, hogy ezen állapot okát nem magunk idéztük elő, az idő és viszonyok méhében fogamzott ez. A szükség és naponta érezhetőbb pénztelenség zsibbasztja tetterünket. És ez másként nem is lehet, mert ott, hola a szükség felüti sátorát, vendégül azonnal jelentkeznek a lehangoltság s társul szegődik a téltelenség.

Azt tartja a közmondás „a kinek ideje van élete van“. De a tapasztalás napjaiban a nyekben ezáfolja meg e mondás igazságát. Mert napjainkban pénz az élet, pénz nélkül élni nem lehet.

Az élet nem abból áll, hogy óra óra után, nap nap után az idő feneketlen tengerébe nyom nélkül folyják le s ott eredménytelenül veszzen el. Az élethez feladat van csatolva, melyet megoldani kell, t. i. önmagunk s utódaink számára munkásság és tevékenység által biztosítani a jövőt s jövőnk életét, — ez pedig csak gazdagság által eszközölhető.

„A szegénység, az elnyomottság esiráját hordja magában s az elsőgyenyedést rabság követi.“ ezt mondá egykoron Vesselényi, és e mondat igazságát megsejtette a tapasztalás. Ha így, méltán következtethetni; miszerint boldog ország csak az lehet, mely anyagilag és szellemileg egyiránt gazdag. Mert az élet tetteiben s üdvös eredményekben csak ott fejlődhetik. —

Szegény nemzet, szegény ország boldog nem lehet, mert élete bizonytalan, a menyiben anyagi gazdagságon alapszik az erő, s erő biztosíthatja csupán az életet.

Napjainkban anyagi gazdagsággal nem birunk ugyan, de birjuk a szellemi kimerülteken kincseit, melyet az idő elfojt, sem tőlünk elrabolni nem képes.

És ily minőségben gazdagok lévén, mindenkor egyensúlyozhatjuk az anyag hatalmát, s érvényesíthetjük szilárd akaratunkat, ha férfias kitartás és nem szünő áldozatkészség támogatja azt.

Mindamellett, hogy anyagilag véve valóban szegények vagyunk, s méltán tarthatni attól, hogy óvatlanság és vigyázatlanság esetére egykori jólétünk gazdagon termő fájából nem marad egyéb, mint egy száraz ág, melyből koldus botot faraghatunk . . . mégis a szilárd akarat és ernyedetlen áldozatkészség napjainkban is megtermi édes gyümölcseit.

Igy jött létre városunkban a magyar nemzeti színház állandósága, melynek eszméje alig hogy elhangzott az országban, mindenki tehetősége szerint adá filléreit az alaptőke gyarapítására, mely ma már körülbelül a 40,000-et haladja, s ha ezen szent ügy iránt eddig tanusított hő rokonszenv meg nem hül; bizony remélhetjük, hogy nemzeti Tháliánk felső-magyarországi temploma oly alapra lesz fektetve, melyen nemzetiségünk védfalául örök időkre dönthetetlenül állni fog.

Igy alig jött szóba a városunkhoz közel fekvő regényes helyzeténél fogva kedvelt és látogatott fürdő és mulató helyre „Bankóra“ vezető új ut eszméje, s már is minden anyagi szegénységünk dacára a szellemben gazdag város közönsége karöltve hatóságával a kételkedők bámulatára tettlegesíté ezt annyira, hogy ma már a közönség használatára és kényelmére

átengedtetvén ünnepélyes megnyitása augusztus havára tüzetett.

Igy lehetne — sőt kell hogy legyen — Felső-Magyarország fővárosában egy magyar közöny, mely érdekeinket képviselve, érzelmeinket híven tolmácsolva, az eddigi hiányt pótolni képes lenne, — valóban ha a területileg véve kis, de hazafias érzelmre nézve nagy Unghmege egy „Földvidéket“ fenntartani képes, méltán kérhető, vajjon miért nem lenne képes Abaujmegeinek lelkes közönsége egy magyar lapnak alapját megvetni és jövőjét biztosítani? Ennek szükségessége naponta inkább érezhető, létrehozása annyival is inkább ajánlható, mert ez is — mint állandó nemzeti színházunk — nemzetiségünk felső-magyarországoni biztosítására egyik igen befolyásos tényezőül szolgálhatna.

Talán hosszas is levelünk, de a mennyiben ritkán irunk, engedje meg szerkesztő ur, hogy ez alkalommal még néhány szót ejtsünk oly tárgyról, mely fontosságánál fogva mindenkit érdekel, és érdekelni fogja különösen önt, ki becses lapjában az ügy érdemében több ízben hazafiai ihletéssel szót emelt. Értjük a színház ügyét.

Folyó hó 17-én a színházi bizottság b. Horváth József, az ügyet páratlan lelkesedéssel pártoló alelnök ur elnökölte alatt gyűlést tartott. Mindenekelőtt bejelenté a színházi alaptőke gyarapítására újabban beérkezett adományokat és az adakozók névsorát. E részben különösen kiemelendő a kassai műveltségi társulat áldozat-készsége, melylyel a színházi alap-tőkéhez 6 éven át évenként oszt. ért. 60 frtnyi összeggel járulni sziveskedett. Így méltó elismerés és köszönetet érdemelnek, a czéhek, melyek — eltekintve attól, hogy már egyénileg adakoztak — most újabban testületileg nem csekély összegeket adományoztak.

E gyűlés napjára kötele volt Szabó József színházigazgató a jövő szin-idényre szerződött tagok névsorát, és szerződéseket jóváhagyás végett a bizottságnak bemutatni. A bemutatott szerződések egy pár kivételével jóváhagyattak, mely jóváhagyás elég biztosítéka annak, hogy a következő szinidényben élvezetes estékre számolhatunk.

Alkalmunk volt ezuttal meggyőződni arról, miszerint Szabó József színházigazgató elég tapintattal bír jó társaságot szervezni, hogy nem kimélve fáradságot, jó tagok szervezése által a közönség igényeinek megfelelően kiván, s pártfogását kiérdemelni igyekszik, — s noha az opera iránt kiváló előszeretettel viseltetik, ez uttal mégis a drámai személyzet megválasztásában is óvatós és figyelmes volt.

És ez rendjén volt, mert: nem akarunk ugyan pedans professorokként egy tapasztalt veterán igazgatónak leczkét tartani és utasítást adni, de az ügy érdekében és az elérni óhajtott cél tekintetéből kötelességünk az igazgatót különös figyelmébe ajánlani; hogy amennyiben a kassai nemzeti színház állandósítása kiválan nemzetiségünknek Felső-Magyarországoni biztosítása végett történik, legfőbb kötelessége az igazgatónak minden tőle telhető módon arra törekedni, hogy a dráma és népszínmű ha nem is tökéletes, de mindenesetre jó és kielégítő legyen mint az opera és operette életet nyújt ugyan, de a dráma és népszínmű nevel és tanít. És ez a cél az, mit elérni óhajtunk.

És itt újabban eszünkbe jutott egy magyar lapnak szükségessége, mely a szinügy s különösen a szini előadások fölött örködjék, nehogy úgy járjunk mint a mult idény alatt, miszerint a világ azt sem tudta, Kassán a szinügy érdekében mi történt. A recenziók hiánya minden tekintetben káros, mert ha a szin előforduló hibákról senki nem szól, a legrosszabb színész is emberi gyarlósággal párosult hiúságánál fogva, kivált ha a kevésbbé értelmes karzat tapsaiban is részesül — elhitteti magával, hogy jó, tanulni s a tökély felé igyekezni nem fog.

Unghvári levél.

július 19-én 1864.

Kedves barátom! Jó ideje már, hogy tisztelt olvasóddal a lapok hasábjain nem találkozhattam.

Pedig a nap most is ragyog, a madarak még mindig dalolnak, a szív is melegen érez, — és a Széchenyi kerti „platanok“ — melyeknek lombjai közt zengő madárkák tartják hangversenyeiket — most is mint hajdan egész pompájukban díszlenek, és midőn alattok ülve „üdvösségünk szelid fehér liliomával“ társalgunk, nemde szívünk melegebb érzésre gerjed, kivált ha a szerelem szelid — hó hó — kérlek szépen kedves barátom, ne vonjad össze gunyosolyra ajkaidat, nem magamról szólok — hiszen igen jól tudod hogy szerelmemet — ha volt is valaha! — nyugodtan temetém rég a fájó lomondás rideg és áttörhetlen érzéköporsójába! — Azon idők is elmúltak, midőn szívem költészetét a vadaskert — (még akkor nem neveztek Széchenyinek) — lombjainak panasoltam el, és oly égő könyveket hullattam, hogy átégethettem volna — ruháimat. Azért meg ne ijedj, nem ilyen szív-gyötör tárgyról, hanem az itt vagy négy hét óta működő dal szinmű társulat előadásairól is akarok egy pár szót váltani.

Mióta Szabó-és Philippovics dalmű társulata Unghvárott tartja előadásait, azóta hall-érzékeink csak úgy úsznak a sok gyönyörű áriák, duettek, triók, és finálék tenger özönében, és Donizetti, Bellini, Verdi, dallam-dús operáinak előadásain lesújtott kedélyünk, mint a harmat azeltátt virág, újra felfrissül, s feléled. Valóban Szabó igazgató, midőn mindent elkövet hogy dalmű társulata — mely a vidéken a legjobbak közé tartozik *) — a magasabb igényeket is kielégíttesse; — megérdemli azon pártolást, a melyben őt az unghi közönség a mostani pénz-szűk (és mikor nem volt szűk?) világban részesíti. Azért igen óhajtható volna, ha az előadásokra a vidékiek közül többen be rándulnának, legalább a közel fekvő helységekből, mert most nagyobbára Jenke képviseli a vidéki közönséget, honnan minden előadásra érkezők vendégek, kik közül egy tisztos még most is délcég férfi tűnik fel, kinek látására az ember lelkében a mult idők boldog emlékei felélednek. Ámbár Szabó és Philippovics dalmű társulatával jövő nyárra is készült bennünket meglátogatni, — de mivel előttünk a jövő títka el van fátyolozva, azért könnyen megtörténhetik hogy közülünk többen — kik most a Troubadour, Rigoletto sat. dallamaiban gyönyörködünk — jövőre „menyieibb“ harmoniában részesülhetünk, csak hogy ezen dal-harmoniahoz nem az orchester-beli „atyafiak“ fognak accompagnirozni, de szent Dávid az ő menyei, hárfája val. — Azért csak tessék ez idén jenni a színházba.

Nem lévén zene-értő csak kedvelő, de különben sem akarván a lapok szini és zene referenseinek közepébe avatkozni, csak annyit jegyzek fel, mikép Schinek Josefa k. a. Mellek Liska k. a. és Mindszenti Cornelia k. a. nem egyszer zajos tapsra ragadták a nagyszámú közönséget — nem különben a férfiak közül egy Tanner (bariton) Marczel és Philippovics (bassisták) Gerecs, Avoni (tenoristák) ez utóbbi olasz nyelven énekli a szöveget, bármely szinpadon dicsegetesen betöltenék helyeiket. Avoniról valami jut eszembe amit említés nélkül nem hagyhatok; midőn „Borgia Lucrecia“ előadása alkalmával Genarót olaszul énekelvén, az én kedves barátom bosszuságára, — ő t. i. igen furesának találta azt, midőn Lucretia így énekel hozzá: „Szerencsétlen te mérget itál!“ — Genaro pedig imigy: „tardo — tutto perduto — compasso, fermato“ teljességgel nem ment a fejébe az én barátomnak mikép lehessen magyar dallamra olaszul énekelni. Hiába mondtam neki ez Pesten is divatozik, ha oly Europai celebritás érkezik a ki nemtud magyarul. —

A mult szombaton „Marczelné lépett fel mint vendég, s kecseljes játéka és gyönyörű énekével köztetszésben részesült, azt hiszem, hogy még többször is lesz alkalmunk látni, s hallani.

Tudják szép olvasónim mi újság? — kérem mi? — milyen kíváncsiak! — tehát a legnagyobb újság az, hogy a vészhozó crinolinokat egy fensőbb magán rendelet szerint a divat világból kiküszöbölték és helyét ujjalag elfoglalta a kedélyes „szoknya“ — Bécs utcaján már nem is látni crinolinokat, legjobban sajnálja azokat azon ur a ki feltalálta vagy is inkább legelső gyártotta, mivel sok vagyont hozott részére; — A mult vasárnap nekem is volt alkalmam látni egy crinolin talan kedves „szöke gyermekeket“ a mint melletttem elhaladt, és mondhatom nagyon jól vette ki magát — tehát

* Opera-társulata jóval fölülmúl valamennyin a vidéken. Szerk.

rajta! — akkor hamarabb össze férünk a Templomban úgy, mint a színházban, az utcán úgy mint a szobában. — Viszontlításig.

Vilmai.

TÁRCZA.

Miért marad . . .

Miért marad hervadt levél
A fán ha új lombot hajtja;
Kit a remény körül ölel
Miért dul a bánat rajta? —
Tavaszlombot virág illet,
Öröm kell a szív s kebelnek;
Elhervadt remény helyén
Csalódás s a bú teremnek. . .

Élted fáján is van talán
Emlékidből pár levelke
Mít a hő nyár elhervasztja
S az idő még ott felejté:
De a jövő reményei
Fedjék el a bús emléket. —
„Nem él többé soha amit
A napsugár összeéget.“

Z-I.

Fény és arnyképek,

Hunyady János korából.

IV.

Czilley a legalacsonyabb jellemek egyike, őszinte barátságát színelte s forró ragaszkodást mutatott a nagy férfiu iránt, csak hogy őt annál biztosabban ejthesse el. Ennyire vetemedhetik az ember ha nem uralgó ösztönein, ha szabadon engedi féktelen vágyait, ha nincs keblében hon és emberek iránti szeretet, ha száműzve van szívéből a hit, és minden nemesebb érzelem.

Es Hunyady? Ő látta az erkölcsi sülyedést, mely népét a gyalázat sirja felé vezeti, látta ennek büntetésül a szegény hazának romdűlékeit s e látványra nem szállotta volna meg fájdalom szívét, a hon szeretetnek fájdalma. Tudta Czilley gonoszágát de nem ragadt fegyvert ellene, nem akart honfivért ontani.

Czilley javult talán, vagy a bűnben mélyebbre sülyedett? — Mondják az erkölcsi életnek nincsen nyugpontja, mindenki rosszabb vagy jobb, de éveken át egyenlő nem lehet. Czilley nem volt mindig ugyanaz, alig vallott egyik tettében kudarcot, másik még alacsonyabb eszközök után nyult.

Egy napon együtt találjuk Czilleyt, Garát a nádort s Ujlakyt; fontos lehet a tárgy, mely fölött határoznak, minden szavukat eskü követi. Jó lesz közelebb lépni s figyelemmel kísélni a tanácskozók szavait . . . az az már késő, épen most csapott egymás kezébe a három jó barát s az utóhangokban e szavak csengtek el: „Hunyady halni fog.“

Czilley magában nem bízott, tudta terve hány-szor dugába dőlt, tudta és ismerte a magyarok kegyeletét mely Hunyady élete fölött virasztott, kevésnek látta a hármas szerződést s a szászokat iparkodott fölhasználni alacsony tervében.

„Panaszt emeljetek Hunyady ellen, szólott Czilley, vádoljátok őt, ő, Hunyady az országban, nem László a valóságos király, — ő szedi be az ország jövedelmeit, az ő hatalmában vannak az ország legerősebb várai, s egész fegyveres ereje. Semmi kétely, hogy a korona után vágyodik, a magyarok két nagy seregét is elárulta. Nyilván a török ellenségének színeli magát, de alattomban annak barátja. Már kétszer megszegte hitét: Erzsébet királynét elhagyta, a behívott lengyel Lászlót a várnai ütközetben elárulta. Ha, mit ismét sürget, az országba megy László, erőszakkal vagy méreggel kétségkívül elveszi az ő kezét által, mert már ki vannak a cselek élete ellen hányva. Meg kell tehát előzni, ellene kell fordítani az általa tervezett merényletet. Igerje meg a király, hogy nem sokára visszajő az országba, de előbb a közigyűgyek színe alatt udvarába idézi őt, s ha fölmeleg, elfogatja, megöleti: csak így fog László atyai örökségében békével uralkodni.“

1) Aeneas Sylvius: hist. Boh. C. 64. opera 136.

Czilley mindent elkövetett hogy lángra gyujtsa László haragját, s ez hajlandó legyen végkép megbuktatni Hunyadyt.

„Látom, felelt László Czilley szavaira, látom igazad van, Hunyady ellen egyik panasz a másikat éri, ő csakugyan veszélyes ember, neki halni kell. Köszönöm rokon hogy éber szemekkel örködöl életem fölött — de légy nyugodt, Hunyady nem soká fogja király ellen szólni fondor terveit. És jól mondád Czilley, ide Bécsbe kell őt hívunk, a házában lázadást szűlne halála, itt csendesen halhat meg a hóhér pallosa alatt.“

Bármily romlott volt Hunyady János kora, az alacsony jellemek között voltak még is kik fájó szívvel nézték, mint rohan a nemzet a gyalázat sirja felé, kik méltányolni tudták az érdemet, kik szerették Hunyadyt s életéért öltöket áldozták volna föl. A külföldön is voltak Hunyadynak jó emberei s így nem csoda ha a király tervéről csak hamar értesítve lön. A királyi meghívásra nem ment föl Bécsbe. „Én, mondá válaszában, az országban jobbágyi hűséggel teljesítem királyom parancs szavát, de külföldre menni nem vagyok köteles.“

„Kell-e még több, kiáltott föl László, átolvasva Hunyady válaszát, itt nyíltan ellenünk szegül, s nem hajol meg ura s királyá előtt. Ismét föl kell szólítani őt, ha az ország határain kívül parancsom teljesíteni vonakodik, teljesítse azt annak határai között, jelenjék meg Köpcsényben, hol vele tudatni fogod Czilley királyi akaratomat.“

Helyesen, válaszolt Czilley, látom László belöled még erőlyes király válhatik, benned meg nem szégyenül Czilley gyámmokod, Köpcsénybe hívjuk őt s ha onnan Bécsbe jönni nem akar, haljon meg ott, legyen halál övé méltó jutalmául.

Amint ígérte Hunyady, az ország határai között engedelmeskedett. Megjelent Köpcsényben, nem egyedül 2000 katona kíséretében.

Czilley ki akarta csinálni Hunyadyt emberei közül, hozzá üzent, hogy a király személyét képviseli, illő azért, hogy Hunyady keresse föl őt. „Czilley van hozzám küldve, válaszolt Hunyady s nem én Czilleyhez.“

Mint előre is látni lehetett a találkozás nem sikerült.

Czilley tudta, hogy László föl van indulva Hunyady ellen, nem akarta őt kibocsátani, a jelen veszélyei közül, harmadszor is parancsot küldött a király nevében s föl szólította Hunyadyt, hogy Bécsbe siessen a fejedelem fontos ügyben t. ar vele tanácskozni.

„A tanácskozás megeshetik, válaszolt Hunyady, Bécsbe fölmelegyek, ha személyem levélben, mely alatt Károly bádeni herceg és Podjebrad neve is alatta lesz, biztosítottatik.“

Minden meg volt ígérve Hunyadynak s ígérte szerint ő is elindult 1000 lovas kíséretében. Hunyady látta, hogy a biztosító levél nem küldetik elébe, mint ő azt kikötötte, nem ment be a városba, hanem egy közel fekvő faluban várt az ígértre. Ezalatt Lamberg lovag jó hozzá, tudatni vele, hogy a király nem messze már fényes kísérettel jő, siessen tehát üdvözölni őt, biztosító levelét a találkozásnál Czilley adja át.

Hunyady Bécsig ment előre, de senkit sem látott jönni s így Bécsen kívül maradt . . . Egyszerre Czilley vágat elébe negyven lovassal és sietésre inti nehogy a király még sokáig várakozzék reá.

A mező nyílt, mondá Hunyady, de senkit nem látok közeledni. „A király a hőség miatt a szőlős kertek árnyában várakozik, felelt Czilley.“ „Jó, mondá Hunyady, megyek, de add át a bátorság levelet.“ „A királynál feledtem, hazudta Czilley.“

„Hazudtál lovag, mondá ekkor Hunyady Lamberghez.“ „Csak a gróf parancsát teljesítem válaszolt Lamberg, őt szidd, ha nem adja át a menvédot.“

Hunyady nem fojthatta többé haragját . . . „Így akartál e megcsalni alávaló lélek? dörgő a megrettent Czilleyre; tört vetettél nekem, de magad estél bele. Hatalmamban vagy, megölhetnélek gaz tetteid méltó jutalmául, de tisztelem a királyt, neki: ne magadnak köszönd életed, de ovakodjál velem még egyszer így találkozni.“

Czilley Bécsbe, Hunyady házába tért vissza: László és Czilley féltek és rettegtek most Hunyadytól, hogy föllázítja a hont, elszórja a polgár háboru magvait, de Hunyady nem tette ezt, saját személyeért soha nem dobta volna áldozatul hazáját. A legközelebbi gyűlésen, mely Győrött tartott, he-

1) Horváth m. t. II. 402 l.

vesen kitértek ugyan a Hunyadyház barátjai Czilley ellen, de Hunyady, nehogy miatta a haza szenvedjen, visszavonult s minden hivataláról lemondott. Csak egy volt még mi őt lelkesíté, egy eszme, mely átvillanyozta a hazát oly forrón szerető honpolgárt, fölhasználni a jelen perczeit, harezolni a török ellen, s letenni a megszerzett babért a haza oltárára.

Közös volt az egész Európában azon vélemény, hogy ha valaha, most van idő kiverni Európából a törököt s messze üzni ennek hatáiról. Hunyadyt meghatotta az eszme; ő kész volt oda hagyni ne-jét, gyermekeit, kész elhagyni mindenét s harezolni haláláig . . . Feledett ő most minden méltatlanságot, feledte Czilley alacsony terveit, feledett mindent, . . . de nem csoda, őt most a haza-szeretet lelkesíté . . . van-e valami magasztosabb, valami édesebb érzelem, mint azó, kinék keblét a hon s hazája iránti szeretet tölti el. . . Ez azon sajátja a szívnek, a mit töle elrabolni nem lehet, ez azon titok, melyről a latin költő mondja, hogy szívének ezen vonzalomtitkát, melyet távol honától is érezett, nem érti, érzi de nem érti. „Nem tudja. „Íly titok, ily szent érzelem lelkesíté Hunyadyt, s ily érzelmek között nem csoda, ha mindent feledve, megbocsájt Czilleynek, Garának, Ujlakynak, . . . sőt többet tett, őket barátokul fogadta s ezek viszont barátságot esküdtek Hunyadynak. „Fej s jószág vesztés érje azt, ki a szent fogadást először megszegi.“ Mind annyian hangoztatták e szavakat s Hunyady ellenségei az ő barátai lettek. . . .

Folyt. köv.

Színház.

— Szombaton, július 16-án Mindszenti Cornelia javára adatott „Choufleuri ur ott-hon lesz“ s „Denis ur és neje“ víg operettek. Marczelné (Ernestina) mint vendég lépett fel, s kellemetes és kiképzott hangjával, valamint feszelen, könnyűedél, élénk játékával a közönség tetszését általában kiérdemelte. Triló, melyek kitarók és tiszták zajos tapsot és virág dobálást idéztek elő; bátran elmondhatjuk rá, hogy későn jöttél, de jöttél. Ugy látszik, hogy Marczelné az operete és víg operákban valódi művésznő, s a közönség többszöri fölléptetését örömmel venné. — Mindszenti C. ma is kedvesen énekelt, s számos virágokréttával tiszteltetett meg. Szabó (Peterman) hosszas távolléte után ma lépett fel először, s a közönség által szünni nem akaró tapsokkal üdvözöltetett. Szabó (Peterman) és Marczel (Balandárné) folytonos jó kedélyben tarták a közönséget, gyakran kihívtak s megvirágoztattak. Philippovics (Choufleuri) jeles játéka hasonló megtiszteltetésben részesült. A többi közreműködők a régiók voltak. — Az előadás kitünően sikerült, s Ruth Cornelia ügyessen tánczolt. — „Denis ur és neje“ — szinte jól adatott Sinek J. (Gaston) Marczelné (Lucil) Marczel (Bellerose) és Mindszenti C. (Nanotte) jelesek voltak. — Mindszenti Cornelia jó választásáért teljes elismeréssel tartozunk, habár őt — mint operistánót — inkább megillette volna egy oly opera, mint „Romeo és Julia“ melyben Romeo egyik legsikerűtebb szerepe. — Közönség nagy számmal.

— Vasárnap, július 17. „Büvös vadász“ Weber legjobb operája, s a német zene gyöngye. A természetesség, és regényesség, az egyszerű és zengzetes dalok ezen operát valódi nép operává tették. Sinek Jozefa (Agata) oly tisztán és meghatón — mint ma — még egyszer sem énekelt. Melles Liszka szinte igen kedves volt, s mindketten megvirágoztattak. — Gerecs (Max) legjobban találja magát lírai szerepekben „Az erdőben“ sat. szép áriát jól énekelte. Philippovics (Gáspár) és Marczel (Remete) helyökön voltak s a többiek is jól közreműködtek az előadás sikeréhez. A „farkasbarlang“ kiállítás s a tűzijáték meglepő volt, s a rendezők: Brandt (dizsmester) és Sperl zajosan előtapsoltattak. A szinkör majdnem zsfólásig megtelt. —

— Kedden, július 19. „Don Pasquale“ víg opera Donizettitől. — Egyike a legsikerűtebb előadásoknak, melyben az est dicsősége határozottan Melles Liszkát illeti, ki Norinát kitünő művészzel játszta és énekelte. Csinos öltözete s kedélyes játéka által ma nemesak a fülnek de a szemnek is gyönyörködtető élvezetet nyújtott. Marczel (Don Pasquale) és Philippovics (Malatesta) szinte köz-tetszésben részesült. Gerecs (Ernesztó) helyén volt. Az esős idő miatt kis közönség. —

— Szerdán, jul. 20. „A vén bakancsos és fia a huszár“ népszínmű Szigettilől. Berzsenyi (veres csaplár) és Szabó (Frici) művésziileg játsztak. Szabónál jobb komikus a most élő magyar-zinészek közt nem igen akad. Gerecs (Laczi) a nemzeti színházhoz való népszínmű énekes, számára inkább itt terem a babér, mint az operákban, habár nehéz tenor szerepeit ott is többnyire jól betölti. — Valódi magyar jellegű, szép alakja, tiszta magyaros beszédje, s szabályos taglejtései e szakmában nagy előnyre válnak. Szegfi (Sugár) kieligítőleg játszott, de beszédje nem elég folyékony. Al-mási (Ilangos) igen tánczoló kedvében volt, néhol

töltött is, de egészben véve, szerepének megfelelő. Szegfűné (Hen) — jó volt, s egyes jeleneteiben megtapsolták. Demjén Mari (Lidi) ügyesen játszott, de jobban énekelt. Jövőre névben azonban figyelmeztetjük, hogy Lidi sohasem bárgyú. Az előadás sikerült. Közönség nem nagy.

— Csütörtökön, július 21-kén másodszer „Troubadur. Ily sikerült előadás a fővárosi színpadon sem lehet mindennapi; az egyes szereplőkről már a múlt alkalommal szoltunk, most tehát csak ismételtük, hogy a közreműködők egytől egyig művészileg oldották meg feladatukat. Közönség nem nagy.

Szombaton július 23-án

TANNER ISTVÁN jutalomjátékaul adatik:

„Nabucodonosor”

Babylon és Assyria királya.

Nagy opera 4 szak.

— Ezen derék művész jutalomjátékára, — aki Don Carlos (Ernani), Antonio (Linda) Don Alphonso (Borgia Lucretia) Luna gróf (Troubadur) sat. szerepeit oly kitünően játszta és énekelt, hogy a fővárosi színpadon is (hol méltán helyet foglalhatna) nagy sikert aratott volna — legelőnének tartjuk egyszerűen figyelmeztetni a színhazi közönséget.

Ujdonságok.

† Szalay László a nagy tudós híres történetész, jeles publicista, és hű hazafi f. hó 17-én jobb létre szenderült. Halála országos fájdalmat és gyászt idézett elő. Áldás drága poraira!

* A helybeli főgimnáziumban folyó hó 31-én tartandó zár-ünnepély szónoklattal és ennekkel lesz összekötve. Ajánljuk a nevelés barátjai figyelmébe.

* Vidékünkön néhány nap óta valóságos őszi

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Ezennel köztudomásra juttatik: miként alulírottak Unghvár városában egy

TUDAKOZÓ INTÉZET

felállítására íj arhatóságilag meglévén engedve; ezen intézetnek már megkezdett működését nem csak az e városban, de az egész megyében lakó felek is igénybe vehetik, a működés tárgyát pedig egy a felek által viselendő mérsékelt díjfértésért — több tekintetben, különösen ismeretlenek részére és adás-vevések, de leginkább cselédek számára szolgáló helyek, és a szolgálatadók részére szükségelt cselédek kieszközölése és megszerzése képezend.

Mi is e tekintetben még külmegyei felek által bérmentesen küldendő írásbeli megbízások is elfogadtatnak, és azokat a felek kényelmére az intézet pontosan és a legszigorubb titoktartással teljesítendi.

Minden egyéb foglalkozásai az intézetnek alulírott saját lakásán lévő, s hatóságilag megerősített programjából megtudhatók.

Kelt Ungvárt július 2-án 1864.

Veisze Péter,
Széchenyi utca 507-ik szám.

Elveszet karperecz.

Folyó hó 19-én délutáni órákban egy arany karperecz, rózsá alakba foglalt nagy rubin kövel, a téglaszint utcán elveszvé, felkéretik a beesületes feltaláló: hogy azt 5 ft. jutalomra számítva, a szerkesztőség irodájában adja át. —

Juh eladás.

Alulírott által köztudomásul tétetik: miszerint ml. gróf Sztárai Béla **Übrezs**, birtokán **150 darab**, finom minőségű **birka** fog folyó 1864-ik év augusztus 9-én délelőtti órákban árverés vagy ajánlatok útján is eladatni. — Bővebb tudósítás szereshető alulírottánál Übrezsen utolsó posta Szobránczon.

Romátkay Mihály,
tiszttartó.

időjárás van s a folytonos esőzés miatt nem arathatunk.

* Ma (szombaton Tanner István közkedves-ségű jeles ének-művész jutalomjátéka leend, melyre — azt hisszük nem csak azért telik meg a színpad, mert ha valaki, akkor Tanner bizonyosan megérdemli a közönség teljes méltánylatát, hanem maga „Nabucodonosor” is oly vonzerővel bír, melynek ellentállani igen nehéz feladat.

† * A „Közérdekek csarnoka” — mint a múlt héten is említettük augusztus hó 15-én indul meg s azontúl minden Kedden meg fog jelenni. Előfizetési ára augusztus 15-étől december végeig 4 és fél lör. 3 frt 50 kr. Szerkeszti s kiadja Nehrebecky György.

Nyilt tér. *)

A „Felvidék” 29. számában „Beküldetett” cím alatt megjelent s a sávanyu-vízi fürdő vendéglőjében rossz borok árulása miatt emelt vádria vagy is inkább gyanúsításra szolgáljon a következő nyilatkozat válaszul:

Tény, hogy mióta az unghvári vendéglősök, és koresmárosok a regale bérlők által láttatnak el italokkal, azóta mindenütt a legjobb borokat kaplatni s nem olyanokat, mint annakelőtte; mert a borokat a bérlők éppen s oly tisztán adják ki a bormérőknek, amint a leghíresebb s leghitelesebb bortermesztőktől vásárolják; s azt is beösmérhetü a tisztelt közönség nagyobb része, hogy a bérlők elegendő felügyelettel vannak arra nézve, hogy a bor

*) E rovatban közöltékért csupán a sajtó hatóság irányában vállal felelőséget a szerkesztőség.

DAUBER IGNA CZ gépésznel Nagymihályban

(zemplénmege),

mindenféle gazdasági eszközök, rosták, ekék, tűzfecskendők sat. a legfinomabbak és közönségesebbek is igen jutányos áron kaphatók, s a megrongált állapotnak kijavittatnak; megrendelések Brenning Ferencz kereskedő urhoz vagy magához a gépészhez utasítandók.

Váltó óvás.

Alulírott egy 180 frtról szóló f. évi márczius 20-án kiállított, a keltől számított hat hó után lejárt s Duresák Dezső ur által elfogadott tratta-váltót mint tulajdonos kiállító elvesztvén; ezennel mindenkit figyelmeztetek; hogy ezen váltót sem elfogadni, sem beváltani ne iparkodjék, s arra senki pénzt ne kölcsönözzön, annál kevésbé, mert ezen váltót semmisnek és érvénytelennek nyilatkozatom.

Unghvár július 8. 1864.

Weinberger Adolf.

Árlejtési hirdetmény.

Az unghvári k. kincstári erdész-s gazdasági hivatal részéről ezennel közhírré tétetik: hogy az unghvári kincstári pénztári helységek helyreállítására folyó év augusztus 4-kén ezen hivatal irodájában árlejtés útján ki fog adatni.

A kikiáltási ár ezen helyreállításnak 3306 frt 23 kr. o. é. leend. s vállalkozók 10 % bányat pénzzel ellátva, a kitiizott határidőre a fent nevezett hivatalnál megjelenni sziveskedjenek.

Írásbeli ajánlatok a szóbeli árlejtés kezdetéig elfogadtnak, s az árlejtési feltételek az erdész-s gazdasági hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

A kir. kincstári erdész-s gazdasági hivatal. Unghvár jul. 17. 1864.

Skultety.

Ajánlkozik egy magántanító ki a magyar-, német-, deák- és tót nyelvekben jártas s gymnazialis tantárgyakat és képes tanítani.

Bővebb tudósítás szereshető Pribék Péter unál Tibán, utolsó posta Szobráncz.

Nyom. Unghvárt Jäger K. betűivel.

a legjobb minőségben szolgáltatassék ki a mérők által a vendégeknek. — Ha azonban mégis oly rendetlenség fordult elő, mint a minő az illető Beküldetett cikkben említették, sokkal könnyebben segíthettek volna a beküldők ha egyszerűen feljelentik a visszaélést, de miután jobbnak látták sarcasticus cikkkel fellépni, világos: hogy nem volt komoly szándékuk a bajon segíteni, hanem inkább a regale bérlők többi elleneihez csatlakozni s ez által őket gyanúsítva, nekik kárt okozni. —

Bizony kár az idővestegetésért és fáradozásért, inkább a beküldők, az ottani vendéglős házi békéjét igyekezzenek helyre állítani, mely annyira szét van rombolva, hogy az utóbbi időben e miatt ama vendéglő litogatása majd nem lehetelmé vált; ezáltal valamint a vendéglős úgy a tisztelt közönség köszönetét is kiérdemelték volna, s a bevárolás rossz szándéka alól is fel lettek volna mentve.

A regale bérlők igyekezni fognak az utolsó időben bekövetkezett bajt is orvosolni, s a tisztelt közönségnek igen rövid idő alatt alkalom fog adatni, hogy jó ételek és italok mellett a legkellemetesebben eltölthesse szabad idejét.

Egyszer s mindenkorra

Többektől. **)

Szerkesztői posta.

— A munkácsi levelet bizonyos okoknál fogva nem közölhetjük.

— A „zempléni Híradó” 3. számát kérjük megküldetni.

**) Hasonló közleményekért a beiktatási díj — soronkint 15 krajczárjával számítva mindig előlegesen fizetendő.

Vásári Jelentés.

L. BLAU & L. HIRSEH

ékszerárusok Pestel,

ajánlják jól rendezett raktárakat

a legujabb izlés után készített

arany-, ezüst- és ékszerárak gyöngyök és órákkal.

Régi arany, ezüst, ékszer és gyöngy a legmagasb áron vétetik meg és eszereltetikbe.

Juh eladás.

A munkácsi és sz. miklósi uradalmak juhászati udvarából, 5 darab kos, 190 db öreg anya, 30 db 3 éves, 1 db 2 éves, 21 db 1 éves, 192 db 2 éves ürü, 20 db 1 éves ürü, Munkácson folyó 1864 év július 25. délelőtti órákban árverés vagy ajánlatok útján is elfognak adatni.

Hirdetés.

Ö. es. kir. apostoli Felsőgének f. év május hó 26-án kelt legfelsőbb elhatározása következtében, Unghmege Szobráncz mezővárosában a róm. kath. község számára egy templom építendő lévén, — a ml. m. kir. Helytartótanács f. év június hó 18-kán 49.682 sz. alatt kelt magas intézvénye folytán — a vállalkozás megállapítása tekintetéből, Szobránczon f. évi augusztus hó 6-kán délelőtti órákban nyilvános árlejtés fog tartatni, — melyre a szakértő vállalkozók a szokott feltételek mellett ezennel meghívotnak. A terv és költségvetés az unghmegei főesperesi hivatalnál addig is megtekinthető.

Unghvárt július hó 16. 1864.

Az unghmegei főesperesti hivatal.

Bolt megnyitás!

Alulírott kassai kereskedő Unghvárott a nagy-utczán **Kaffka** úr házában egy a legválogatottab dísz **norinbergi-porzellan**-raktári dívatárak s fűszerrel

fűszerrel, s **Münster és farsa** cézég alatt f. évi május 9. fiók kereskedést nyitván; ezennel bátorodik a n. é. közönségnek tudomásra juttatni, miszerint válogatott árukat a lehető legjobb áron adandja.

Münster Gyula.